

Net uit: Jongen A

Hieronder vertellen **Gerda Baardman** en **Wim Scherpenisse** over *Jongen A*, hun vertaling van *Boy A* van Jonathan Trigell, verschenen bij [uitgeverij Ailantus](#).

Jack (niet zijn echte naam) komt op vierentwintigjarige leeftijd vrij uit de gevangenis. Hij heeft sinds zijn elfde vastgezetten wegens een misdaad die hij destijds samen met een vriendje heeft gepleegd. Nu wordt hij als jongvolwassene ineens in een maatschappij gedropt die hem totaal vreemd is en waarin hij de meest alledaagse dingen niet kent en weet. Zijn maatschappelijk werker Terry, die hij als een vaderfiguur beschouwt, is de enige die hij in vertrouwen kan nemen. Voor alle anderen, zelfs voor het meisje met wie hij een relatie krijgt, moet hij zijn ware identiteit angstvallig geheimhouden. Het boek volgt Jack op zijn onwennige verkenningstocht door het volwassen leven en onthult tegelijkertijd stap voor stap het gruwelijke verleden. Het belicht ook de verwoestende effecten die de Britse rioolpers op het persoonlijk leven van een individu kan hebben.

De handeling van het boek is overigens fictief; de plot is weliswaar losjes gebaseerd op de James Bulger-zaak uit begin jaren negentig, maar veel details zijn anders.

De vertaling

Het boek was om verschillende redenen niet makkelijk te vertalen. Allereerst was er een praktische reden: het boek bestaat uit 26 hoofdstukken met de letters van het alfabet, telkens met een bij het hoofdstuk passend woord. We konden die titels uiteraard niet letterlijk vertalen, maar moesten bij elk hoofdstuk eerst de tekst vertalen en daarna op zoek naar geschikte kandidaten met de juiste beginletter in het Nederlands. Zo had hoofdstuk E als titel: *E is for Elephant – White Elephant*. Die *White Elephant* is een pilletje dat Jack tijdens een avondje stappen krijgt opgedrongen. In onze vertaling is de titel uiteindelijk geworden: *De E van Ecstasy – het eerste echte avondje uit*.

Ook de aangrijpende inhoud maakte het vertalen soms moeilijk. Bepaalde hoofdstukken bieden

een onversneden inkijk in minder aangename kanten van de mens of beschrijven weerzinwekkende gedragingen tot in detail. Dat was weleens doorbijten.

De film

Het boek is ook verfilmd ([Boy A](#), regie: John Crowley). Wij vonden dat de verfilming wat tegenviel, vooral omdat in het boek veel meer werk wordt gemaakt van de entourage van de beide jeugdige crimineeltjes en van Terry. Ook zijn voor de film de nodige wijzigingen in de plot aangebracht, die niet allemaal even goed uitpakken. Met name het slot van de film vonden we uitgesproken zwak in vergelijking met het boek. Toch is ook de film bij vlagen indrukwekkend en ontroerend.

Hoofdrolspeler Andrew Garfield zet een geloofwaardige Jack neer, en ook Katie Lyons weet als zijn vriendin Michelle de juiste toon te treffen.